

“Бэрс финанс ББСБ”ХХК-ийн ТУЗ-ийн 2023 оны 01-р сарын
04-ний өдрийн 23/01а/01 тоот тогтоолын Хавсралт 9”

“БЭРС ФИНАНС ББСБ” ХХК-ИЙН СОНИРХЛЫН ЗӨРЧИЛТЭЙ ХЭЛЦЭЛ ХИЙХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

2.1 Энэхүү журмаар компанийн хэмжээнд сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийхтэй холбоотой харилцааг зохицуулна.

Хоёр. Сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн тухай ойлголт, хэлцэл хийх журам

2.1 Компани аливаа сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх шийдвэр гаргах, шийдвэр гаргахад оролцох эрх бүхий этгээдийн хэлцэл хийх шийдвэр гаргахад оролцох үйл ажиллагааг энэхүү журмаар зохицуулна.

2.2 Хэлцэл хийх шийдвэр гаргах, шийдвэр гаргахад оролцох эрх бүхий этгээд, түүний холбогдох этгээд нь компанитай хийх хэлцлийн нөгөө тал болж байгаа эсвэл тухайн талыг төлөөлж байгаа, хэлцэлд зуучилж байгаа тохиолдолд уг хэлцлийг сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл гэж үзнэ.

2.3 Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл нь гүйцэтгэх захирлын эрх хэмжээний хэлцэл байсан тохиолдолд гүйцэтгэх захирал уг хэлцлийг хийх тухай асуудлыг ТУЗ-д оруулан хэлэлцүүлнэ.

2.4 Сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг хийхийг зөвшөөрөх тухай шийдвэрийг уг хэлцлийг хийх талаар сонирхлын зөрчилгүй төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн олонхийн саналаар гаргана.

2.5 Сонирхлын зөрчилтэй хэлцлээр худалдах, худалдан авах, захиран зарцуулах эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн болон мөнгөөр үнэлж болох бусад эрхийн зах зээлийн үнэ, үйлчилгээний хөлсний хэмжээг Компанийн тухай хуулийн 55 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу төлөөлөн удирдах зөвлөл тогтооно.

2.6 ТУЗ-ийн бүх гишүүд бүгд сонирхлын зөрчилтэй байгаа тохиолдолд сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх тухай асуудлыг хувьцаа эзэмшигчдийн хурал шийдвэрлэнэ.

Гурав. Сонирхлын зөрчилтэй этгээдэд тавих шаардлага

3.1 Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх этгээд нь Төлөөлөн удирдах зөвлөл болон дотоод аудиторт дараах зүйлийг мэдээлэх үүрэгтэй:

3.1.1 Компанийн хийхээр төлөвлөж байгаа хэлцэлд сонирхол бүхий этгээд болох тухайгаа;

3.1.2 Энэ хэлцэлд өөрөө бус холбогдох этгээд нь оролцож байгаа тохиолдолд тухайн этгээдтэй ямар холбоо хамааралтай болох тухайгаа.

- 3.1.3 Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх этгээд нь уг хэлцлийн талаар шийдвэр гаргахад оролцох эрхгүй.

Дөрөв. Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх журам зөрчсөний үр дагавар

- 4.1 Энэ журмын 2.2-т заасан этгээд нь энэ журмын 3.1 болон 3.2 дах заалтын шаардлага, журам зөрчсөний улмаас компани буюу түүний хараат болон охин компанид учруулсан хохирлын хэмжээгээр, эсхүл хэлцлийн үр дүнд авсан зүйлээс олсон ашгийн хэмжээгээр хариуцлага хүлээнэ.
- 4.2 Компанийн тухай хуулийн 89.1-д заасан этгээдтэй байгуулсан хэлцлийг шүүх хүчин төгөлдөр бус гэж тооцож болно.

Тав. Сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн улмаас үүсэх хохирлыг арилгах

- 5.1 Сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн улмаас компани, түүний хараат болон охин компанид учирсан хохирлыг гэм буруутай этгээд өөрийн хөрөнгөөр нөхөн төлнө.
- 5.2 Компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигч болон компанийг төлөөлөх эрх бүхий албан тушаалтан Компанийн тухай хуулийн 90.1-д заасан хариуцлага хүлээлгэхээр шүүхэд нэхэмжлэл гаргах эрхтэй.

Зургаа. Хариуцлага

- 6.1 Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийсэн компанийн эрх бүхий албан тушаалтан Компанийн тухай хуулийн 85, 90 дүгээр зүйлд заасны дагуу хариуцлага хүлээнэ.
- 6.2 Компанийн тухай хуулийн 89.1-д заасан этгээд нь мөн хуулийн 91, 92 дугаар зүйлийн шаардлага, журам зөрчсөн, эсхүл компанитай хэлцэл байгуулсан хуулийн этгээдийн бүх хувьцааг уг этгээд дангаараа эзэмшдэг нөхцөлд компани нь учирсан хохирлыг тухайн хуулийн этгээдээр нөхөн төлүүлэх буюу энэ хэлцлийг хүчин төгөлдөр бус гэж тооцуулахаар шүүхэд нэхэмжлэл гаргах эрхтэй.
- 6.3 Компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигч, эсхүл компани нь Компанийн тухай хуулийн 89.1-д заасан этгээд, эсхүл уг этгээдийн дангаараа бүх хувьцааг эзэмшдэг хуулийн этгээдээр компанид учруулсан хохирлыг нөхөн төлүүлэхээр итгэмжлэлгүйгээр шүүхэд нэхэмжлэл гаргах эрхтэй.

“Бэрс финанс ББСБ” ХХК-ийн ТУЗ-ийн 2023 оны 01-р сарын
04-ний өдрийн 23/01а/01 тоот тогтоолын Хавсралт 10”

МЭРГЭЖЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААТАЙ ХОЛБОГДОХ СОНИРХЛЫН ЗӨРЧЛИЙГ ЗОХИЦУУЛАХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Компанийн үндсэн үйл ажиллагаа болох зээлийн болон итгэлцлийн үйл ажиллагаатай холбогдон компани, ажилтнууд болон компани хөрөнгө оруулагчид, зээлдэгчдийн хооронд үүсч болох сонирхлын зөрчлийг бууруулах, үүссэн үед ил тод тайлагнах замаар хөрөнгө оруулагчид, зээлдэгчдийн эрх ашгийг хамгаалахад чиглэсэн ажиллагааг энэхүү журмаар зохицуулна.
- 1.2 Зээл олгохтой холбоотой аливаа шийдвэр гаргах, хэрэгжүүлэх үед энэхүү шийдвэрийн улмаас үүсч болох сонирхлын зөрчлийн тухай асуудлыг ямагт анхааран үздэг байх нь компанийн ТУЗ, Гүйцэтгэх захирал, газар нэгж, салбарын захирлууд болон бүх түвшний ажилтны үүрэг байна.

Хоёр. Сонирхлын зөрчлийн ангилал

- 2.1 Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх явцад үүсч болох сонирхлын зөрчлийг дараах байдлаар ангилна. Үүнд:
  - 2.1.1 Компани болон ажилтны ашиг сонирхлын ялгаатай байдлаас үүсэх сонирхлын зөрчил;
  - 2.1.2 Компанийн ажилтнуудын ашиг сонирхлын ялгаатай байлаас үүсэх сонирхлын зөрчил;
  - 2.1.3 Компани болон хөрөнгө оруулагчдын ашиг сонирхлын ялгаатай байдлаас үүсэх сонирхлын зөрчил;
  - 2.1.4 Компанийн ажилтнууд болон хөрөнгө оруулагчдын ашиг сонирхлын ялгаатай байдлаас үүсэх сонирхлын зөрчил;
  - 2.1.5 Хөрөнгө оруулагчдын ашиг сонирхлын ялгаатай байдлаас үүсэх сонирхлын зөрчил

Гурав. Сонирхлын зөрчлийг зохицуулах

- 3.1 Компанийн хэмжээнд сонирхлын зөрчлийг зохицуулж, хянахын тулд дор дурьдсан асуудлыг журмаар зохицуулсан байна. Үүнд:
  - 3.1.1 Ажилтнуудыг сургах ажлыг жилийн төлөвлөгөөнд тусган тогтмол хэрэгжүүлдэг байх
  - 3.1.2 Ажил үүргийн хуваарилалтыг толорхой болгох
  - 3.1.3 Ажил гүйлгээ болон үйл явцыг тогтмол баримтжуулж бүртгэдэг байх
  - 3.1.4 Дотоод хяналтын зохистой тогтолцоо бүрдүүлэн байнга хэрэгжүүлж, мониторинг хийдэг байх

Дөрөв. Сонирхлын зөрчил үүсэх нөхцөл

- 4.1 Харилцагчдад үйлчлэх явцад компанийн ажилтнууд хувьдаа ашиг олох эсвэл хүлээж болох алдагдлаа бууруулах тулд харилцагчдад хохирол учруулж болохуйц гүйлгээ хийх замаар сонирхлын зөрчил үүсгэх
- 4.2 Компанийн үйл ажиллагааны явцад хувьдаа ашиг хүртэх зорилгоор компанийн эрх ашигт сөргөөр нөлөөлөх гүйлгээ хийх замаар сонирхлын зөрчил үүсгэх
- 4.3 Компанийн ашиг орлогыг нэмэгдүүлэх алдагдлыг бууруулах зорилгоор хөрөнгө оруулагчдад хохирол учруулахуйц ажил гүйлгээ хийх замаар сонирхлын зөрчил үүсгэх
- 4.4 Зарим нэг хөрөнгө оруулагчийн ашиг сонирхлыг хамгаалах зорилгоор тэдэнтэй хуйвалдан бусад хөрөнгө оруулагчдад хохирол учруулахуйц ажил гүйлгээ хийх замаар сонирхлын зөрчил үүсгэх
- 4.5 Гуравдагч этгээдийн ашиг сонирхлын төлөө тэднээс бэлэг сэлт, шан харамж авах замаар компанид болон харилцагч хөрөнгө оруулагчдад хориол учруулах ажил гүйлгээ хийх замаар сонирхлын зөрчил үүсгэх

Тав. Сонирхлын зөрчлөөс сэргийлэх

- 5.1 Сонирхлын зөрчил үүсгэх замаар компанид болон зээлдэгч, хөрөнгө оруулагчдад хохирол учруулах үйлдэл нь ихэнх тохиолдолд тодорхой ажил гүйлгээтэй холбоотой учраас ажил гүйлгээнд тавих хяналтыг зүй зохистой зохион байгуулах замаар сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлнэ.
- 5.2 Сонирхлын зөрчил үүсгэх хэлцэл хийгээгүй ч гэсэн хийх гэсэн оролдлого болон сэдэл нь компанийн бизнесийн нэр хүндэд хохирол учруулж, харилцагч хөрөнгө оруулагчдын итгэлийг алдахад хүргэх учраас энэ асуудалд онцгой анхаарал хандуулан ажилтнуудаа энэ асуудалд онцгой анхаарал хандуулан ажиллах, хэвшүүлэх талаар сургалт семинар, хэлэлцүүлгийг байнга зохион байгуулна.
- 5.3 Сонирхлын зөрчил үүсэх боломжийг хаахын тулд дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.
Үүнд:
  - 5.3.1 Ажилтнуудын ажил үүргийн хуваарийг зөв тогтоох
  - 5.3.2 Дотоод хяналтын зохистой тогтолцоо бүрдүүлэх замаар ажил гүйлгээ бүрийг хийхээс өмнө хянадаг, холбогдох эрх бүхий этгээд зөвшөөрдөг тогтолцоо бүрдүүлэх
  - 5.3.3 Ажилтнууд өөрийн хувийн болон холбогдох этгээдийн дансаар гүйлгээ хийх тохиолдолд мөрдөх журмыг тусгайлан болосруулж мөрдүүлэх, хувийн гүйлгээ хийсэн тохиолдолд бүрт дотоод хяналтын ажилтанд мэдээлдэг байх.

Зургаа. Хариуцлага

- 6.1 Сонирхлын аливаа зөрчил гаргасан, гаргахаар завдсан ажилтанд анхны удаад сануулах арга хэмжээ авна.
- 6.2 Дээрх зөрчил давтагдсан эсвэл харилцагч болон компанид ноцтой хохирол учруулсан тохиолдолд хохирлыг нөхөн төлүүлэх арга хэмжээ авч ажлаас хална.
- 6.3 Хохирлыг нөхөн төлүүлэх боломжгүй тохиолдолд хуулийн байгууллагад шилжүүлэх арга хэмжээ авна.